

Adresát:
Krajský úřad Olomouckého kraje (dále jen „KÚOK“)
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a
77911 Olomouc
Česká republika
ID datové schránky: qiabfmf

Odesílatel:
Okrašlovací spolek čelákovický
náměstí 5. května 2055
250 88 Čelákovice
ID datové schránky: jugarip
IČ: 02206820
www.celakovice.org

30. března 2022

Věc: Vyjádření účastníka řízení sp. zn. KÚOK/9981/2022/OŽPZ/7498

Krajský úřad Olomouckého kraje (odbor životního prostředí a zemědělství) nás dne 2. února 2022 pod č. j. KUOK 15972/2022, sp. zn. KÚOK/9981/2022/OŽPZ/7498, informoval o zahájení řízení ve věci **„SILNICE II/369: SANACE SESUVU NA PARC. Č. 2111, 2114/1 A 2116/1 V k. ú. HANUŠOVICE“** – výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Na základě nových podkladů včetně aktualizovaného Biologického posouzení dle § 67 zák. 114/1992 Sb., které přepracoval dr. L. Merta, a na základě telefonického jednání s Mgr. T. Berkou a Ing. Mynarčíkem uvádíme:

Předmětem správního řízení má být posouzení veškerých aspektů rozhodných pro správní úvahu a veřejnou kontrolu. Nelze ponechávat úvahu na tom, jak se někdy rozhodně nějaký biologický dozor na stavbě, které nenese žádnou odpovědnost za svoje činy a za to, k čemu někoho navede. Tuto činnost bude provádět pracovník AOPK ČR nebo osoba, kterou podpoří Česká entomologická společnost nebo Společnost na ochranu motýlů, jako zodpovědnou a důvěryhodnou. Vědomě nenavrhujeme jako kritérium to, že pracovník ustanovený jako „biologický dozor na stavbě“¹ bude nositelem autorizace dle § 45i zák. 114/1992 Sb. nebo dle § 67 ve smyslu § 45i téhož zákona, protože nejspíš projektu nebude chtít věnovat tolik času na místě a navíc, není to zárukou jejich práce. Činnost nebude provádět [REDAKCE] na jejíž pochybení (např. naprosto chybné přesazování ZCHD pětiprstek či přehlédnutí ZCHD vratiček) poukázal člen našeho spolku dr. Mokrejš. Tuto práci nebude provádět [REDAKCE] z téhož důvodu (uvádění nepravdivých nebo zavádějících informací, manipulace s fakty), který již je za vyhubení jedné populace jasoňů dymnivkových ve Velkém Vrbně zodpovědný.

1. Nelze ze správní úvahy opomenout, kam se budou odlovené mihule a vranky přenášet. Dle našeho mínění v úseku mezi soutokem Moravy s Brannou zbyla jen dvě místa, kde by mohly prosperovat, ta ale již byla předmětem vydaných výjimek o bagrování nánosů. To má obsáhle

1 Tento termín nemá oporu v zákoně a krajský úřad takovou osobu k takové činnosti ani nemůže zmocnit, natož po ní něco kontrolovat či dokonce vymáhat, včetně zodpovědnosti.

rozvést již autorizovaná osoba, včetně grafického zákresu míst, ověření, zda ještě bagrování neproběhlo nebo, kdy bude provedeno. Úvaha má obsahovat i to, jak rychle přemístění živočichové doplavou např. nazpět do míst postižených výstavbou, neboť dle konzultace s ing. Mynářčíkem to bude v lepším případě od podzimu 2022 do pozdního jara či léta 2023. Nezaznamenali jsme ani úvahu, proč nepřenést zejména mihule např. po proudu někam k Postřelmovu a možnost přenést je nazpět do obnoveného biotopu po jeho obnově a kontrole, např. po 3 letech. Jejich odlov může být sloučen s nějakým monitoringem populací s pomocí elektrického agregátu nebo nějakými jinými plánovanými zásahy (viz obchvat Bludova, atp.) V tom případě mají být uvedeny podmínky, jak bude biotop posouzen a jaké má mít parametry přes provedení transferu. Ostatně ani nynější parametry nejsou zaevidovány a tudíž by nebylo možno ověřit dodržení technologického postupu a ani možnost ověřit dodržení podmínek v případném rozhodnutí, natož aby bylo možno vyvozovat odpovědnost za nedodržení. Jak jsme již uvedli, nejsme vůbec přesvědčeni o tom, zda místa proti proudu od místa záměru jsou vhodná pro vysazení. Nezaregistrovali jsme ani plán opakovaných odlovů v průběhu provádění stavby.

2. Považujeme za problematické, že chybí pečlivé mapování výskytu dymnivek v blízkosti staveníště. Jestliže byly geodeticky zaměřeny jednotlivé stromy a občas i keře nebo jejich skupiny, stejně mohly a měly být zaměřeny dymnivky jako živné rostliny evropsky významného jasoně dymnivkového. Současně by měly být zaměřeny jako polygony plochy, kde s jistotou dymnivky nejsou. Na těchto úkonech by asi měli participovat geodeti společně s biologem a poskytnout GNSS/SBAS stanici pro zpřesnění signálu, ať již fotoaparátu (např. v lepším chytrém telefonu s adekvátním GPS čipem), který bude ovládat biolog anebo, aby biologovi poskytli ruční GNSS/SBAS přijímač. Biologické posouzení ve své čtvrté revizi shrne stávající populaci dymnivek na lokalitě, zejména ve smyslu početnosti rostlin a zda se jedná o kvetoucí jedince anebo jedince mladší, které ještě nekvetou.
3. Musí být vytipována místa po levém břehu po proudu řeky, kam bude možné případné dymnivky přesadit/vysít. O takových místech musí být zcela jasná představa, že tam budou dymnivky prosperovat a dostupné kladoucím samicím jasoně dymnivkového.
4. Plochy a body s umístěním či absencí² dymnivek budou zaneseny do státní Nálezové databáze ochrany přírody NDOP.
5. KÚOK zajistí vyhlášení smluvního maloplošného chráněného území mezi zastávkami Hanušovice Holba a Raškovem, kde bude předmětem ochrany jasoně dymnivkový a současně zahájí vyhlášení EVL v těchto místech. Jedná se poslední ze čtyř lokalit na severní Moravě a zásahy do biotopu jasoně dymnivkového je nezbytné nejen kompenzovat, ale vzhledem k povinnosti KÚOK na zlepšování stavu předmětu ochrany musí být podnikány takové kroky, aby se populace skutečně zlepšovala. To samozřejmě znamená i dostatečně velký a úživný biotop, ve kterém může populace výhledově expandovat. Likvidaci biotopu v místech stavby nelze připustit, jasoni do okolních lesů nikdy létat nebudou.
6. Transfer dospělců jasoně považujeme za dosti neefektivní, jestliže by byli vypouštěni asi 300–500 m jižně od záměru na louce mezi řekou a železnicí. Budou se nejspíš vracet zpět do místa stavby. Navíc pro samice, které kladou vajíčka po asi 2 až 3 kusech na asi 100 místech, bude obtížné hledat v příbřežním porostu.
7. KÚOK dle vyjádření Mgr. T. Berky již zadal na základě našich prvotních připomínek zmapování výskytu dymnivek a jasonů mezi vlakovými zastávkami Hanušovice – Holba a Raškov. Vycházíme z toho, že bude prováděn tento monitoring početnosti jasonů v roce 2022 (předpokládáme před zahájením rozsáhlých zemních prací, vlastně i před zahájením kácení) a bude prováděn i v roce 2023 (to bude nejspíš v průběhu výstavby, případně i další rok, pokud se realizace stavby posune na další roky) bude evidován poměr mezi samci a samicemi

2 Na plochách pro přesazení dymnivek je třeba vyloučit, že na nich již dymnivky nejsou nebo jiné ZCHD a EVD, proto musí být pečlivě evidovány.

- v místech obou luk. Z poměru obou pohlaví a početnosti budou průběžně aktualizovány údaje o dynamice populace. Od této dynamiky v daném roce se budou odvíjet konkrétní opatření, viz dále.
8. Za nejsnazší považujeme zmapování dymnivek, jak již bylo uvedeno výše, a návrh/úpravu projektu takovým způsobem, aby se jich stavba nedotkla vůbec (do 1,5 m od evidovaných dymnivek), případně připustit přenos do 10 zemních balů s dymnivkami, pokud by se někde vyskytovaly jen roztroušeně a realizaci stavby by to významně ulehčilo. Dymnivky budou vykolikovány vždy 2 kolíky ve vzdálenosti 15 cm na každou stranu s dymnivkou uprostřed spojnice v době jejich vegetační fáze (předpokládáme zhruba mezi 10. dubnem a 5 květnem) a zakryty jehlany o velikost 1x1x1 m z jemné síťoviny. K zakrytí dymnivek dojde dva dny po začátku líhnutí prvních samců jasoňů na lokalitě a budou 2x denně kontrolovány, zda se pod nimi nevylíhl nějaký jasoň. Případní jedinci budou ihned uvolněni a jehlan umístěn nazpět na místo.
 9. Osoba provádějící kontrolu jehlanů se síťovinou bude mít při sobě zapnutý GPS přístroj a ve formátu hrubého NMEA textového zápisu a GPX/KML budou data založena do deníku a poskytnuta našemu spolku na kontrolní prohlídce stavby anebo e-mailem každý den/večer. Budou i založena v deníku, který povede biologický dozor na stavbě a bude založeno do tohoto spisu. Transfer balů s dymnivkami asi 30 x 30 cm by musel být realizován v době, kdy let dospělců již bude na ústupu, předpokládáme v třetím až čtvrtém týdnu června. Přesný termín rozhodne biologický dozor na stavbě dle dynamiky místní populace v daném roce (viz předchozí bod). Účelem opatření bude úspěšně zamezit naklazení vajíček do míst v těsné blízkosti dymnivek. Samice snad kladou vejčka ve vzdálenosti do 30 cm od živých rostlin, není tedy úplně jisté, zda nebudou klást vedle/vně jehlanů ze síťoviny nebo přímo na konstrukci jehlanů. Celodenní účast biologického dozoru očekáváme zhruba v rozsahu **25. května až 15. června** roku 2022 a 2023, případně pozdějších.
 10. Po dokončení stavby bude zrealizován výsev semen dymnivek bobovitých a dymnivek plných na upravené plochy. Semena budou nasbírána v následujícím roce po dokončení stavby a a bezprostředně vyseta na připravenou úrodnou půdu. V rámci dokončování stavby bude zajištěno umístění 15 cm na humus bohaté půdy na plochy, kde bude realizován výsev dymnivek. Předpokládáme pás široký asi 2 m o délce alespoň 50 m. Pás musí být v místech, kde je dostatek slunečního světla a tedy na rozhraní mezi loukou a břehovým porostem. Plocha bude zaevidována v deníku biologického dozoru včetně GPS záznamu polygonu/ů.
 11. Momentálně bez znalosti aktuální situace na místě můžeme připustit, že mohou být prořezány dřeviny a keře na a v blízkosti parc. 2126/4. Prořezávka proběhne až po vykolikování dymnivek v době maximální početnosti poletujících dospělců jasoně dymnivkového (asi **10 až 15. června za slunečného počasí**).
 12. S ing. Mynarčíkem bylo obsáhle diskutováno těleso pomocné komunikace na levém břehu řeky. Těleso by mělo být co nejkratší, a tedy pokud možno by nemělo být vedeno až k východnímu okraji záměru. Předpokládáme, že zkrácením tělesa bude možné z alespoň nějaké části eliminovat konflikt s výskytem dymnivek, a tedy i jasoňů. Hypoteticky uvažujeme, že dymnivky se nebudou vyskytovat přímo na břehu řeky mj. ve značném stínu ale spíše na okraji směrem k louce. Tím pádem zásah do dymnivek a jasoňů spíš způsobí pomocná komunikace než samotný přesun řečiště a levého břehu řeky. Proto by zmenšením rozsahu pomocné komunikace mohlo dojít k výraznému zmenšení zásahu do biotopu jasoně dymnivkového.
 13. Dalším způsobem, jak eliminovat konflikt s dymnivkami a jasoni by mohlo být, že co nejvíce zemních prací bude prováděno bagrem stojícím v řečišti, resp. na štěrkopískových plotnách za nízkého vodního stavu, ideálně v červenci a srpnu daného roku. Velké kameny z břehu budou ponechány na místě pro budoucí obnovu břehového lemu a pro přetížení paty podpírající silnici na pravém břehu. Tím dojde k překrytí alespoň některých, ostrých lomových kamenů. To

usnadní pohyb po uměle vytvořeném rozsáhlém „schodišti“. Stávající kamení z břehů bude vhodně uspořádáno v budoucnu pro biotop vydry a bobry. Předpokládáme tedy, že z řečiště a břehů bude odvážena především ornice, a štěrkopísky/náplavy a větší kamení zůstane na přechodných hromadách a bude opětovně použito.

14. Náhradní výsadbu v místech tohoto „schodiště“ považujeme za zbytečnou a nefunkční. Obdobně prosypávání spár kulturní zeminou, déšť je stejně brzy vyplaví a se zeminou se navíc zavlečou nitrofilní nebo invazní druhy.
15. Náhradní výsadba na levém břehu bude podřízena výsevu dymnivek, tzn. bude velmi omezená, aby byl ve světle porostu zde mohly dymnivky prosperovat.
16. Místa výskytu ZCHD bledulí, sněženek, případně i kýchavic by měla být neprodleně zaevidována pomocí GPS a vytyčena dřevěnými kolíky (konec března až polovina dubna). Transfer navrhujeme provést v době, kdy budou zřetelně vidět případné dymnivky v jejich blízkosti, a to takovým způsobem, aby pracovníci v dymnivkách nešlapali. Pokud by to nešlo a hrozilo pošlapání dymnivek či míst do 0,5 m od nich s housenkami a kuklami, budou bledule a sněženky transferovány až v době letu dospělců jasoňů díky vykolíkování a GPS pozici.
17. Měsíčnice vytrvalé budou transferovány, pokud možno na podzim v listopadu, kdy budou dobře patrné uschlé rostliny. Pokud by se hlavní část stavby začala realizovat na podzim 2022, tak lze připustit přenos i ve vegetační sezóně 2022, v tom případě pokud budou v blízkosti dymnivek, tak v době letu dospělců jasoňů (viz výše) a nebo pokud jsou daleko od dymnivek, tak nejlépe ve vlhčím období.
18. **Stále jsme přesvědčeni o tom, že vozovka v šíři asi 12 m je naddimenzovaná a že by mohla být užší. Revizní chodník může být realizován jako zavěšený na kovových pozinkovaných roštích nad nově vytvořeným kamenným „schodištěm“. Tím pádem by i zábor stávajícího koryta řeky nasypáním kamení pro přetížení vozovky mohl být menší asi o 2 m a taktéž přesun řečiště i levého břehu by byl o 2 m menší. Vozovka před i za řešeným úsekem je beztak užší, a i rychlost je v obci snížena na 50 km/h. Není třeba úsek zbytečně rozšiřovat na úkor evropsky chráněných druhů.**

S pozdravem

RNDr. Petr Petřík, Ph.D.
předseda Okrašlovacího spolku čelákovického

Vypracoval RNDr. M. Mokrejš, Ph.D., člen spolku